

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. november 2023
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Rune Kistrup
Sagsnr.: 2023-08257
Dok.: 3036187

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Grønlandsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (L 14)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Selvstændig bestemmelse om psykisk vold) (L 14), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. oktober 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz (IA) og Christian Friis Bach (RV).

Peter Hummelgaard

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Grønlandsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (L 14):

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor man i lovforslaget ikke har fulgt Institut for Menneskerettigheders synspunkt om, at bestemmelsen om psykisk vold bør beskytte alle i nære relationer mod psykisk vold, uanset gerningspersonens tilknytning til husstanden, idet det ifølge instituttet må anses for sandsynligt, at der vil forekomme mange situationer, hvor der eksisterer et afhængighedsforhold eller anden nær relation mellem mennesker, som kan sidestilles med forhold inden for en husstand? Vil ministeren gå i dialog med Naalakkersuisut herom og evt. stille ændringsforslag om en sådan justering af bestemmelsen?”

Svar:

1. Med lovforslaget foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse i kriminallovens § 88 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, herunder ved udøvelse af negativ social kontrol, dømmes for psykisk vold.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse på gerningspersoner, der ”tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand”.

Det er forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen, at den finder anvendelse på personer i den forurettedes husstand, f.eks. en ægtefælle, samlever, forældre, søskende eller plejeforældre. Det er endvidere forudsat, at bestemmelsen ligeledes vil finde anvendelse på personer med en nær tilknytning til den andens husstand. Det vil eksempelvis kunne gøre sig gældende for en tidligere ægtefælle, der stadig jævnligt kommer i husstanden, f.eks. fordi deres fællesbørn har bopæl der, eller en onkel, der er involveret i opdragelsen af børnene. Det vil også kunne gøre sig gældende for forurettedes kæreste, der ikke bor sammen med forurettede.

Derudover vil bestemmelsen også finde anvendelse på gerningspersoner, som tidligere har tilhørt eller været nært knyttet til forurettedes husstand. Det vil omfatte gerningspersoner, som tidligere har været del af husstanden

eller i øvrigt har haft en sådan nær tilknytning til husstanden, f.eks. en ekskæreste, som er flyttet fra husstanden, eller et familiemedlem, som ikke længere jævnligt kommer i forurettedes hjem.

Det bemærkes, at kravet om, at gerningspersonen skal tilhøre eller være nært knyttet til forurettedes husstand, efter omstændighederne kan være opfyldt i forhold til personale, der arbejder på et opholdssted eller botilbud, hvor forurettede bor.

2. Som det fremgår af den kommenterede høringsoversigt (L 14 – bilag 1), er det Justitsministeriets vurdering, at det er mest hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at foretage en afgrænset kriminalisering af psykisk vold til nære relationer, hvor gerningsmanden har en tilknytning til forurettedes husstand.

Justitsministeriet har herved lagt vægt på, at flere organisationer, der beskæftiger sig med psykisk vold, i forbindelse med indsættelsen af en tilsvarende bestemmelse i den danske straffelov, pegede på, at der er et særligt behov for en kriminalisering af psykisk vold i nære relationer, fordi krænkelser i nære relationer opleves som særligt indgribende for en forurettet, som kan opleve, at det er svært at finde et "frirum" fra den psykiske vold eller at flygte herfra. Der er således tale om en særligt sårbar gruppe, der vurderes at have et stort behov for beskyttelse. Dette svarer også til anvendelsesområdet for den danske bestemmelse om psykisk vold i straffelovens § 243.

3. Naalakkersuisut har ved brev af 28. januar 2022 anmodet Justitsministeriet om at indsætte en bestemmelse om psykisk vold i kriminalloven. Justitsministeriet har i forbindelse med udarbejdelse af lovforslaget været i løbende kontakt på embedsmandsniveau med det relevante departement i Grønland, og det har i den forbindelse været forståelsen, at ændringen af kriminalloven vedrørende psykisk vold skulle svare til den forudgående ændring af straffeloven om samme emne.

Det følger af selvstyrelovens § 17, at regeringens forslag til love, der omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, skal fremsendes til Grønlands Selvstyre til udtalelse inden fremsættelsen for Folketinget. På baggrund heraf har lovforslaget været forelagt selvstyret til udtalelse, og selvstyret har i den forbindelse også modtaget en kommenteret

høringsoversigt, herunder med omtale af høringssvaret fra Institut for Menneskerettigheder.

Grønlands Selvstyre tilsluttede sig lovforslaget i den form, som det var forelagt for selvstyret, hvilket svarer til det fremsatte lovforslag, og Justitsministeriet finder det på den baggrund mest rigtigt at følge selvstyrets indstilling. En eventuel udvidelse af lovforslaget vil skulle forelægges Grønlands Selvstyre på ny, hvilket vil indebære, at lovforslagets behandling ikke kan fortsætte i Folketinget, før der foreligger en udtalelse, hvilket ikke vil kunne være tilfældet i denne folketingssamling, uden at der foretages parallelbehandling med Inatsisartut. Justitsministeriet finder også på den baggrund ikke grundlag for at fremsætte et ændringsforslag, der udvider anvendelsesområdet for en bestemmelse om psykisk vold.

En kopi af denne besvarelse vil blive sendt til Naalakkersuisut til orientering.